Nro. 90.  1815.

GAZETA
WIELKIEGO XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

w Sobotę dnia 11go Listopada.

PUBLICANDUM
względem udzielania patentów.

Znayduiąc potrzebę obeznać bliżey Publiczność z warunkami, pod któremi, dla zachęcania i wynagradzania kunsztow, w przyszłości patenta, iako ograniczone na pewny czas przywileie do wyłącznego ciągnienia korzyści z iakiey nowey rzeczy, którą ktokolwiek sam wynalazł, znacznie udoskonalił, lub z zagranicy naypierwey wprowadził i w stanie używania iey postawił, w całym państw Krolewskich obwodzie udzielane bydź maią, podaię, w skutek Naywyższego Królewskiego zatwierdzenia, w ustawie gabinetowey z dnia 27. Września r. b. wyrażonego, następuiące w tey mierze rozporządzenie do wiadomości publiczney:

1. Od zdolności uzyskania w powyższych względach patentu, nikt nie iest osobiście wyłączony, kto w któreykolwiek prowincyi państwa iest obywatelem lub członkiem gminy prawo głosowania maiącym.

2. Każda rzecz może bydź przedmiotem pozyskania patentu, skoro tylko nowo wynalezioną, rzeczywiście poprawioną, lub w razie wprowadzenia zagranicznych wynalazków, istotnie przez poszukiwaiącego patent, naypierwey w kraiu ogłoszoną i do stanu używania iey doprowadzoną została.

3. Kto chce uzyskać patent, powinien prośbę w tey mierze zanieść do Regencyi Prowincyonalney i przyłączyć do niey dokładne opisanie i obiaśnienie przedmiotu patentować się maiącego, iako to: modele, rysunki lub pismo, a iak daleko to bydź może, wszystko troie razem, i deklarować się przy tém, czy patent na całą Monarchią, lub na pewną iey część, i na iak długi czas uzyskać pragnie.

Regiencya każe przez znawców zgłębić doniesioną rzecz wynalezioną lub poprawioną i zda sprawę w tey mierze Ministerstwu przychodów, które albo nowe przedsięwziąść każe roztrząśnienie, lub na fundamencie zrobionego iuż ze strony Regiencyi Prowincyonalney, zadecyduie tak co się

tycze w powszechności udzielenia patentu, iako też względem obrębu i czasu onegoż, a potém patent wygotuie i podpisuie, podane zaś modele, rysunki i opisy starannie zachować każe.

4. Naykrótszy czas trwania patentu stanowi się na sześć miesięcy, a naydłuższy na lat piętnaście.

5. Posiadaiący patent powinien naydaley w przeciągu sześciu tygodni po podpisaniu patentu w dziennikach urzędowych i intelligencyinych każdey prowincyi, na którą się patent rozciąga, obwieścić, że i na co otrzymał patent, i odwołać się do złożonego opisu.

Gdzie obwieszczenie to *w przeciągu oznaczonego zwyż czasu* nienastąpiło, nadane przez patent prawo, uważane będzie za zgasłe.

6. Posiadaiący patent powinien naydaley przed upłynieniem sześciu miesięcy zacząć używać nadanego mu prawa, inaczey prawo to również za zgasłe uważać się będzie.

7. Procz zwyczaynego taryfą oznaczonego stępla i kosztów szportułowych, nie ma bydź płacony osobny podatek od patentu, ażeby przez to zachęcić przemysł; rozumie się atoli samo z siebie, iż osoba patentowana, obowiązana iest uiszczać równie iak wszyscy inni, ustanowione od procederu patentowe.

8. Kto iest w stanie udowodnić dostatecznie, iż tę samą rzecz, na którą patent udzielonym został, prędzey lub w równym czasie z patentowanym wynalazł, lub w tym samym sposobie poprawił, naówczas patent udzielony wcale nieubliża prawu iego użytkowania z rzeczy, w równym czasie lub prędzey wynalezioney lub ulepszoney.

9. Patentowany mniemaiąc się bydź przez kogo w swém prawie uszkodzonym, powinien zanieść swe zażalenie do Regencyi tey prowincyi, w którey ostatni iest zamieszkały, a Regencya, z zastrzeżeniem rekursu do Ministerium Przychodów, rozstrzyga ostatecznie zażalenie wedle następuiącego niżey postanowienia.

10. Gdy kto przeświadczonym zostanie o nadweręźenie czyiego prawa przez patent uzyskanego, poniesie koszta indagacyi i zakazane mu będzie użytkowanie patentowaney rzeczy aż do upłynienia terminu patentu, przy oświadczeniu, iż skoroby się powtórnie tego dopuścił, narzędzia, materyały i fabrykaty iego, konfiskacie ulegną, i kara ta, w przypadkuby zagrożenie to nieskutkowało, w tym sposobie dokonaną będzie, iż wszystkie skonfiskowane przedmioty oddane zostaną patentowanemu do dalszego użycia, któremu prócz tego wolno przez proces cywilny poszukiwać wyrządzoney mu szkody.

Paryż dnia 14. Pazdziernika 1815.

(podp.) ***Bülow.***

OBWIESCZENIE.

Ogłoszony przez Zbior Ustaw Pruskich Królewski rozkaz gabinetowy z dnia 19. Maia 1813., tyczący się obiętych ustawą stęplową z dnia 20. Listopada 1810. w art. 7. Nro. 7. do 3 i 4. przepisów względem opłaty stępla spadkowego, w następuiącey osnowie:

„W celu usunienia wątpliwości, które w tém zaszły, czyli w przepisach ustawy stęplowey z dnia 20. Listopada 1810. w artykule 7. Nro. 7., podług ktorych:

ad 3. rodzeni bracia, siostry i ich dzieci, iedno od sta,

ad 4. przyrodnie dzieci i ich potomstwo po dwa procenta, w opłatach stępla spadkowego uiszczać maią,

pod wyrazem *dzieci*, też w naywłaściwszém znaczeniu słowa rozumieć się maią? postanawiam w skutek uczynionego Mi w tey mierze przedstawienia: iż przytoczone powyżey mieysca ustawy, iak dalece ściągaią się do biorących sukcessyą dzieci rodzonych braci i siostr, tudzież przyrodnich, tylko do sukcessorów zstępnych w pierwszym stopniu wyłącznie stósowane bydź maią, potom-

stwo zaś w odległeyszym stopniu opłacie stępla spadkowego po trzy od sta podlega. Względem wykonywania tych zasad, poruczam WPanu wydanie dalszych potrzebnych rozporządzeń."

Würschen dnia 19. Maia 1813.

FRYDERYK WILHELM.

Do
Kanclerza stanu Barona *Hardenberga*
i Ministra stanu i sprawiedliwości *Kircheisen*.

stósownie do decyzyi JW. Ministra Przychodów w *Paryżu* dnia 16. Października 1815 wydaney, podaię do wiadomości publiczney i Urzędników, ażeby się do niego stósowali.

Poznań dnia 3. Listopada 1815.

Królewsko-Pruski Naczelny Prezes Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.
Zerboni di Sposetti.

OBWIESCZENIE
tyczące się używania Polskich kart do grania;

W skutek zapadłey decyzyi, zapasy Polskich kart do grania w Wielkiém Xięstwie Poznańskiém znalezione, maią bydź po większey części spotrzebowane, i z tego powodu stęplem szacunkowym opatrzone, natomiast zaś gatunki kart w naymnieyszych cenach, dla niestósowney ich dobroci w porównaniu z Pruskiemi kartami, skassowane.

Następuiące karty przeznaczone są do spostrzebowania, a dotychczasowe ich ceny nieodpowiadaiące wartości towaru, zniżaią się iak następuie:

1. *Karty Tarokowe*

które kosztowały	8 Złł.	czyli 1 tal. 8 dgr.	zniżaią się na	1 tal.	2 dgr.
dito	6 —	— 1 tal.	dito	dito	18 —

2. *Karty Francuzkie*

które kosztowały	3 Złł	3 gr. pol.	czyli 12 dgr. 4 4/5 d.	zniżaią się na	12 dgr.
dito	2 —	18 gr. pol.	— 10 — 4 4/5 d.	dito	10 —

3. *Karty Niemieckie*

które kosztowały	3 Złł	—	— czyli 12 dgr.	zniżaią się na	10 dgr.
dito	2 —	18 gr. p.	— 10 dgr. 4 4/5 d.	dito	7 —
dito	2 —	3 —	— 8 — 4 4/5 d.	dito	5 —

4. *Karty Basztany*

które kosztowały 1 Złł. 18 gr. pol. 6 dgr. 4 4/5 d. zniżaią się na 5 dgr.

Gdy wszystkie w Wielkiém Xięstwie Poznańskiém znayduiące się w zapasie karty tego rodzaiu stępel szacunkowy w wyszczególnionych tu cenach mieć będą, ostrzega się przeto każdego, ażeby kart tego rodzaiu, które takowym stęplem szacunkowym nie są opatrzone, pod żadnym pozorem nieprzyimował, nie przedawał, lub potrzebował, albowiem każdy posiadaiący niestęplowane Polskie karty, iako Defraudant traktowany będzie.

Następuiące gatunki kart są skassowane:

1)	*Tarokowe karty*	w cenie	4 Złł. pol.		czyli 16 dgr.		
2)	*Francuzkie karty*	w cenie	2 Złł pol.	3 gr. pol.	czyli 8 dgr.	4 4/5 d.	
3)	*Niemieckie karty*	dito	1 —	3 —	dito 4 —	4 4/5 d.	
4)	*Karty Basztany*	dito	1 —	10 —	dito 5 —	4 d.	

a że wszystkie zapasy kart tego rodzaiu odebrane i zniszczone zostały, przeto też niemogą nadal bydź używanemi, owszem posiadaiący takowe karty, iako Defraudant karę poniesie,

Podaię to do wiadomości Publiczności i wszystkich Władz Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, ażeby się do niniéyszego postanowienia zastósowały.

Poznań dnia 3. Listopada 1815.

Królewsko-Pruski Naczelny Prezes Wielkiego Xięstwa Poznańskiego,
Zerboni di Sposetti.

Z Poznania dnia 10. Listopada.

W dniu dzisieyszym zaczął się przechód woysk Rossyiskich, z *Francyi* powracaiących.

Z Berlina dnia 6. Listopada.

Związki ścisłey przyiazni, trwaiące od tylu lat między N. Królem Pruskim, a N. Cesarzem Rossyiskim, nowym uświęcone zostały węzłem. Obydway Monarchowie, z zezwoleniem N. Cesarzowey Matki, uchwalili zaślubienie się Jego Cesarzewiczowskiey Mci W. Xięcia *Mikołaia* z Jey Królewiczowską Jeymcią Xiężniczką *Karoliną* Pruską, stósownie do wzaiemnych oboyga życzeń. Uchwała ta ogłoszoną została w Sobotę dnia czwartego Listopada w przytomności całego dworu, a dostoyne osoby Cesarzewicz i Królewna powinszowania wszystkich obecnych nayłaskawiey przyiąć raczyły.

W sobotę dnia 4. m. b. przed południem wszedł tu w wielkiey paradzie powracaiący z *Francyi* Cesarsko-Rossyiski pułk grenadyerów *Fryderyka Wilhelma*. NN. Cesarz i Król (iako Szef pułku) wyiechali konno z wszystkimi Cesarskimi i Królewskimi Xiążętami i świtą, aż do bramy Brandenburgskiey naprzeciw temu pułkowi, i kazali mu koło siebie przeciągnąć. Pod Lipami aż do pałacu Królewskiego wystąpiło znayduiące się tu woysko Pruskie, piechota i iazda, stoiąc po obydwóch stronach, i czyniło honory, gdy tymczasem pułk Rossyiski, pod przewodniczeniem W. Xięcia i Następcy tronu podłuż Lipów ciągnął. NN. Monarchowie, Cesarz (w Pruskim uniformie pułku *Alexandra*), a Król (w Rossyiskim uniformie pułku *Fryderyka Wilhelma*) kazali pułkowi Rossyiskiemu i woysku Pruskiemu iescze raz koło zamku przeciągnąć, gdzie Król, stoiąc na czele z dobytą szpadą, przeprowadził pułk Rossyiski koło Cesarza, a potém Cesarz znayduiący się tu odwodowy Pruski batalion *Alexandra* nawzaiem koło Króla.

W południe na zamku w galeryi obrazów był wielki obiad na 180 osób, na który wszyscy Sztabowi i wyżsi Oficerowie pułku *Fryderyka Wilhelma* zaproszeni byli.

W niedzielę (d. 5.) była wielka parada Cesarsko-Rossyiskiego i tuteyszego woyska. W skutek życzenia N. Króla, pułk *Fryderyka Wilhelma* zaciągnął na straże zamku i miasta, i czuwał nad bezpieczeństwem stolicy. W kaplicy zamkowey było Greckie nabożeństwo, w przytomności NN. Monarchów, WW. Xiążąt i WW. Xiężniczek, Xiążąt i Xiężniczek. Monarchowie iedli obiad w swych pokoiach; WW. Xiążęta u Królewicza Następcy tronu.

Na wieczor był w domu opery wielki bal dworski, na który przeszło 3000 biletów rozdano. N. Cesarz z Xiężniczką *Wilhelmą*, N. Król z W. Xiężną *Maryą* (dziedziczną W. Xiężną Weimarską) Polonezem bal zagaili. W sali koncertowey zamienioney w salę stołową była wieczerza. Dwory wieczerzały przy wielkim stole, wybornie rzniętém szkłem Rossyiskiém przyozdobionym. Po wieczerzy tańczył dwór znowu Poloneza, po którym oddalił się o godzinie 12. Bal trwał do godziny 4tey.

Jey Królewska Wysokość, Xiężniczka *Karolina*, przyimowała dziś w pałacu powinszowania.

O godzinie 11. zebrał się Rossyiski pułk grenadyerów *Fryderyka Wilhelma* i odwodowy Pruski batalion *Alexandra* w ogrodzie zamkowym, zkąd udały się obydwa do przyporządzonego na rozkaz Króla arsenału, gdzie był przygotowany obiad dla żołnierzy, począwszy od Podoficera. Na wystawionym tamże ołtarzu, do którego trzy stopnie prowadziły, widzieć się dało popiersie Cesarza *Alexandra* laurem uwieńczone. Nad wniyściem świątynię wystawuiącem, unosił się Krzyż żelazny, trofea Cesarskie i Królewskie, tudzież orły Rossyiski i Pruski. Po prawey i lewey stronie paliły się ognie w ofiernikach. Widać także było cyfry *A.* i *F. W.* — Pułk pod przewodnictwem Oficerów, zasiadł kompaniami przy stołach przez numera wskazanych; potraw i napoiów wielki był dostatek; żołnierze z batalionu *Alexandra* rozdzieleni między woiownikami Rossyiskimi, byli gospodarzami. NN. Monarchowie, każdy w uniformie swego pułku, wraz z Xiążętami i świetnym orszakiem, raczyli tę ucztę woyskową zaszczycić swą obecnością, gdzie przy odgłosie trąb i waltorni, nieustannymi okrzyki: Ura! pozdrawiani byli. Raczyli obeyść rzędy woiowników, rozmawiać z wielu ozdoby posiadaiącymi, a potém spełnić toast za zdrowie wszystkich Oficerów i gemeynów swych pułków. W ciągu biesiady śpiewali Rossyanie pienia narodowe. Wszyscy woiownicy pozdrowili odchodzących Monarchów wdzięcznym okrzykiem: Ura! i zakończyli ucztę w naypiękniejszym porządku śpiewami i tańcami.

Na uczczenie chwalebnego powrotu N. Króla, i równie chwalebnego przybycia N. Cesarza, daie dziś miasto na sali Koncertowey w domu teatralnym wielki bal, który NN. Monarchowie i wszyscy Xiążęta i Xiężniczki obecnością swą uszczęśliwić raczą. Wieczorem miasto będzie oświecone.

Dnia 7. Littopada.

JO. Xiążę *Barclai de Tolly*, Cesarsko-Rossyiski Polny Marszałek, przybył tu z *Paryża*.

Przyciągnął tu Cesarsko-Rossyiski pułk grenadyerów Króla Pruskiego, pod dowództwem Pułkownika *Maszyńskiego*.

JO. dziedziczny W. Xiążę Weimarski wyiechał do *Ludwigslust*.

Z Warszawy dnia 4. Listopada.

Otwarcie Sądu Naywyższey Instancyi Królewstwa Polskiego, w dniu 3cim Listopada.

Po odprawioney Mszy Swiętey i odśpiewaném Te Deum w kościele *Sgo Jana*, osoby składaiące Rząd tymczasowy Królewstwa Polskiego, Departament Naywyższey Sądowey Instancyi, inne oraz Władze zebrały się w sali sessyonalney tegoż Sądu, w pałacu Rządowym. Po zaięciu mieysc z porządku, przy liczném zgromadzeniu, W. *Ludwik Osiński*, Pisarz rzeczonego Sądu, na wezwanie, przeczytał uchwałę Rządową, stanowiącą Sąd Naywyższey Instancyi.

JO. Xiążę Jegomość *Adam Czartoryski*, Wice-Prezes Rządu tymczasowego Królewstwa Polskiego, wezwał mową osoby Sąd Naywyższey Instancyi składaiące do rozpoczęcia prac swego zawodu. JW. *Wawrzecki*, Członek Rządu tymczasowego, i Prezyduiący w Wydziale Sprawiedliwości, zagaił posiedzenie mową, wzywaiąc koleyno do przysięgi Członków Sądu Naywyższey Instancyi, która to przysięga, podług normy, wykonana została uroczyście. W końcu miał mowę W. Mecenas *Bogusławski*, w imieniu całego grona Mecenasów. Po ukończonym akcie instalacyi, przywołaną i

wprowadzoną została sprawa, w zwykłym sądowym porządku.

Z Petersburga d. 2. Października.

Generał Marszałek Polny, Hrabia *Barclay de Tolly*, za wielokrotne przez niego, w czasie przeszłey woyny z Francuzami, okazane usługi, skutkiem których było nakoniec zawarcie traktatu pokoiu w *Paryżu;* także za urządzenie woysk, które w roku teraźnieyszym pod iego dowództwem do *Francyi* przeznaczone były; za wprowadzony do woysk tych porządek, zachowanie surowey karności w kraiach cudzoziemskich i większey nierównie zjednanie przez to chwały dla Rossyiskich woiowników; nakoniec, za należyty porządek w służbie woyskowey, iaki okazały woyska w czasie rewii odprawianey przez Jego Cesarską Mość, pod miastem *Vertus*, dnia 30. Sierpnia roku bieżącego, wyniesiony został, z potomstwem swoiém, na godność Xiążęcą.

Z Krakowa d. 29. Października.

Dzień 18ty Października roku 1815. był dniem zeyścia z mieysca zasługi na tym świecie, i osiągnieniem nagrody i wieczney szczęśliwości, dla znakomitego w kraiu Polskim, a w całey świetleyszey Europie z rzadkich, i nayużytecznieyszych rozumu i serca talentów, znanego męża JW. JX. *Michała Sołtyka*, Referendarza W. Koronnego, Dziekana Katedralnego Krakowskiego, orderów orła Białego i Swiętego *Stanisława* Kawalera. Mąż ten z zacney i starożytney familii kraiowi i kościołowi Polskiemu upodobaney, pochodzący, przez poświęcenie życia swoiego do lat 76 ledwie domierzonego, a którego przedłużenia w naypóźnieysze lata, cała powszechność naygoręcey życzyła, przepędził wiek swóy w świetnym, użytecznym i chwalebnym zawodzie.

Temu to mężowi przykładu, mężowi podług serca Bożego, zgasłemu co do życia doczesnego, ale zgasłemu śmiercią cnotliwych i wybranych dla nieba, pośpieszył z uczynieniem posługi duchowney JW. JX. *Jan Paweł Woronicz*, Biskup Nominat Krakowski, Dziekan katedralny Warszawski, gdy dnia 20. Października przy nayliczniéyszém zgromadzeniu się wszystkich Władz Rządowych i całey Publiczności, zwłoki nieodżałowanego przyiaciela swego, na czele Kapituły swoiey i całego duchowieństwa, exportował; nazaiutrz zaś, to iest 21. Października, odbyło się pogrzebowe nabożeństwo.

Ze Lwowa dnia 24. Października.

Według pisma okólnego C. K. Gubernium Galicyiskiego pod dniem 3. Października, będą od dnia 1. Listopada r. b. w przyłączonych znowu do Galicyi Powiatach Cyrkułów Złoczowskiego, Brzezańskiego, Tarnopolskiego i Zaleszczyckiego Austryackie rewersa wykupuiące i antycypacyine, tudzież miedziane pieniądze w kurs puszczonemi. Rossyiskie zaś bomaszki czyli assygnaty tudzież miedziane kopieyki z kursu wyłączonemi.

Według ogłoszenia C. K. Gubernium Galicyiskiego pod dniem 9. Września, przywrócone są ustawy celne w kraiu Tarnopolskim, a zatém ustanowione są komory w Podwołoczyskach, Okopach, Tokach, Husiatynie, Tarnorudzie i Kołohorowie.

Na utworzenie szwadronu odwodowego, pułku ułanów imieniem N. Pana zaszczyconego, Obywatele Galicyi nowe ofiary w pieniędzach złożyli.

Z Wiednia dnia 29. Października.

Po nad granicą Turecką ku *Małey Wołoszczyznie* ściąga się woysko Austryackie z powodu panuiących w ciąż zaburzeń w *Serwii.*

Xiążę *Szwarcenberg* przybył tu z *Czech.*

N. Cesarzowa wraz z młodą Cesarską familią, przepędzi całą zimę w swey oyczyznie *Włoszech*, i pewnie przed początkiem Maia przyszłego roku nie powróci do stolicy. Arcy Xiężna *Marya Ludwika* nie wybiera się iescze do *Parmy*, a przynaymniey nie widać iescze żadnych przygotowań do podróży. Przy dworze iey syna wydano ponowione rozkazy, ażeby żaden Francuz przy nim nie był cierpiany, a reszta służących oddaloną od niego została i otrzymała paszporta do *Francyi*. To ogarnęło strachem licznych Francuzkich dworzan Arcy-Xiężney, którzy się takoż odprawy swey lękaią.

Głoszą, iż N. Cesarz mianował terazniey-szego Posła przy dworze Turyńskim Xiążęcia *Starembergą*, Posłem przy dworze Petersburgskim, Hrabiego *Neipperga*, Posłem przy dworze Turyńskim, drugiego syna W. Ochmistrza Xięcia *Trautmannsdorffa*, nadzwyczaynym Posłem przy dworze Drezdeńskim, byłego Kanonika kapituły Ołomunieckiey Hrabię *Wallis*, Posłem przy dworze Karlsruhskim, a Hrabię *Fiquermont*, nadzwyczaynym Posłem przy dworze Berlińskim.

Z Lipska dnia 2. Listopada.

Dnia 30. Października przybyli tu NN. Królestwo o godzinie 5. wieczorney z powszechną mieszkańców radością. Król raczył przyiąć hołd zgromadzonych na przyięcie Go władz tuteyszych. Obywatele miasta udali się przy pochodniach przed mieszkanie N. Monarchy i powitali Go odgłosem: Niech żyie! Wieczorem przeiechali NN. Państwo przez miasto w otwartym powozie dla przypatrzenia się illuminacyi. Nazaiutrz udzielił N. Król Cesarsko-Rossyiskiemu Polnemu Marszałkowi, Xięciu *Barclay de Tolly*, wielki krzyż woyskowego orderu *S. Henryka*. Wieczorem zasczycili NN. Państwo teatr swą obecnością. Jutro wyiadą NN. Królestwo powrotem do *Drezna*. Celem przybycia ich do tuteyszego miasta było powitanie N. Cesarzowey Rossyiskiey w Jey spodziewanym przeiezdzie; cel ten niemógł bydź ośiągnionym, ponieważ według nadeszłych tu dziś wiadomości przybycie N. Cesarzowey dłużey się przeciągnie.

Przed wyiazdem Króla z *Drezna*, miał dnia 29. Października Francuzki Poseł, Xiążę Otranto (*Fouché*) u N. Króla pierwszą audyencyą, na którey złożył swe listy wierzytelne.

Od Menu dnia 30. Października.

Cesarzowa Rossyiska wyiedzie d. 1. Listopada z *Karlsruhe* i przepędzi noc w *Rohrbach*; nazaiutrz obiadować będzie w *Darmstadt* i stanie na wieczor w *Frankforcie*. Dnia 3. obiadować będzie w *Homburgu* i puści się w dalszą drogę.

Stósownie do zawartey konwencyi między Ministrami czterech sprzymierzonych Wielkich Mocarstw, osoby wyrokiem Króla Francuzkiego z dnia 24. Lipca obięte, tylko w Monarchii Austryackiey, Rossyiskiey i Pruskiey przebywać mogą, pod szczególnym tamże zostaiąc dozorem. Całe *Włochy* wyraźnie są od tego wyłączone. Konwencya ta udzieloną bydź miała wszystkim innym dworom.

Od Górnego Renu dnia 30. Października.

Niezdaie się iescze, ażeby zupełna ewakuacya *Alzacyi* tak bliską była, iak się tego dotąd spodziewano. Do niektórych mieysc iuż ewakuowanych, inne znowu woyska weszły.

Burzenie wałów *Huningi* idzie pomyślnie i bez naymnieyszego nieprzyiemnego przypadku. Dwie baszty od strony *Renu* iuż leżą w gruzach.

W *Szwaycaryi* maią nadzieię, że Francuzka linia celna na przyszłość w przyzwoi-

tey odległości od granicy Szwaycarskiey wyprowadzoną będzie.

Lucyan Bonaparte nietylko zostaie pod okiem rządu Papiezkiego, ale też sprzymierzonych Ministrów w *Rzymie.*

Słychać, że Kardynał Sekretarz stanu *Consalvi* ziedzie także na Kongress Frankfortski, częścią dla zebespieczenia praw dworu Rzymskiego przy przedsięwziąść się maiącém uregulowaniu Niemieckich interessów kościelnych, częścią dla uroczystego reklamowania niezwróconych iescze Papiezkich posiadłości we *Włoszech.*

Gubernator *Rzymu* ponowił zakaz utrzymywania obcych gazet i pism politycznych w państwie Kościelnym, zagrażaiąc podwoieniem kar ustanowionych.

Dnia 26. Październik powrócił Król Bawarski do *Monachium*, a Królowa bawi iescze w *Bruchsal.*

Z Paryża d. 28. Października.

Przybył tu Xiążę *Paweł* Wirtembergski dnia 23. t. m. istanął w hotelu de l'Empire.

Dnia 24. odwiedził Króla Xiążę *Chrystian Fryderyk* Duński.

W Izbie Parów odczytano z głośnym oklaskiem Izby dnia 25. rozbior propozycyi, ażeby Xiążęciu *Angouleme* za iego zachowanie się podczas wydarzeń zaszłych około 20. Marca, gdzie dał liczne dowody męstwa i wielkości serca, i okazał się godnym imienia potomka *Henryka IV.*, dziękczynienie Izby złożone było. Lecz Monsieur wymówił się z wdzięcznością od przyięcia tego dla syna iego przeznaczonego zaszczytu.

Ustawa tycząca się aresztowania oskarzonych aż do rozpoczęcia ich processów, przyiętą została większością 294 głosów przeciw 56.

Od czterech dni prace około powszechnego pokoiu bardzo szczęśliwy postęp uczyniły. Wszystkie główne trudności są uprzątnione, a Pełnomocnicy Angielscy odstąpili od wielu pretensyi, które zdawały się wielkie czynić przeszkody.

Dziennik Kuryer zakazanym został dla tego, iż umieścił panegiryk na pochwałę buntownika *Porlier* i wystawił go iako obrońcę liberalnych ideów.

Minister woyny otrzymał temi dniami list następuiący: „Mci Ministrze! Za rządu Excesarza byłeś Pan Ministrem, ia Porucznikiem; za powrotem Króla Pan utraciłeś Ministrostwo, ia Porucznikostwo; za powrotem *Bonapartego* nie przyiąłeś Pan urzędu, ia także; Pan się nie umiesz łasić, ia także; Pan zaprzysiągłeś wierność Królowi i ia także; od powrotu Króla Pan znowu Ministrem, ia chciałbym znowu odzyskać moie Porucznikostwo. A że, nieudzielaiąc sobie naszych myśli, zawsześmy się iedney trzymali drogi, byłoby więc niesprawiedliwością, gdybyś Pan ministrował, a ia próżnował." — Znalazł, co szukał.

Fakcyoniści, którzy w teraznieyszym mądrym i spokoynym porządku rzeczy wcale sobie zasmakować nie mogą, ięli się czartowskiego spisku, wymordować wszystkie członki familii Królewskiey. Ten piekielny spisek został odkrytym i w samym poczynaniu się zniweczonym. Słusznie przytacza iedna z tuteyszych gazet: dopóki Bonapartyści oddychaią, nie przestaną się sprzysięgać.

Słychać, że *Sieyes* opuści *Francyą* i uda się do pewnego państwa Niemieckiego.

Znany Generał *Alix* aresztowany został w Departamencie *Doubs.*

Codziennie iescze skazuią ludzi na więzienie i inne kary za dopuszczanie się mów buntowniczych.

W tych dniach skonfiskowano tu uszczypliwe pismo, które tu krążyło pod tytułem: Bonapartiana.

Samoboystwa nadzwyczaynie się tu teraz pomnażaią.

D O D A T E K

DO

Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego

Nr. 90.

Z Bruxelli dnia 25. Października.

Z *Paryża* donoszą iż tam aresztowano kilkanaście osób, między któremi znaydować się ma *Carnot*, i 15. Officerów sztabowych. Słychać, iż stali na czele spisku, który szczęśliwie wyszlakowanym został.

W *Tulonie* aresztowano iakie 800 podeyrzanych lub buntowniczych osób.

Na dniu 1. Listopada r. b. zakończył swe życie nagłą śmiercią *Andrzey Batkowski*. Pogrążona w głębokim żalu żona z osieroconemi dziećmi, smutnego dopełnia obowiązku, donosząc o tym przykrym wypadku krewnym i przyiaciołom swoim.

M. Batkowska.

Mam zaszczyt donieść ninieyszém nayuniżeniey moim przyiaciołom i znaiomym, iż szczęśliwie przybyłem z Berlina *do* Gniezna *i zacznę znowu wykonywać sztukę lekarską.*

Gniezno dnia 2. *Listopada* 1815. *Doktor* Maier.

OBWIESCZENIE.

Gdy Władze w byłém Xięstwie Warszawskiém do rozpoznawania sporów w przedmiotach administracyinych, ustanowione od czasu zaięcia Wielkiego Xięstwa Poznańskiego zaprzestały bydź czynnémi, tedy za zezwoleniem JW. Naczelnika Sprawiedliwości, podaie się następuiące urządzenie względem Sądów, które takowe sprawy na przyszłość rozsądzać maią, do wiadomości publiczney:

1) Dotychczasowa pomiędzy sporami administracyinemi i innemi sprawami cywilnemi co do ich forum różnica na przyszłość mieysca iuż mieć niebędzie, i rozpoznawanie sporow w przedmiotach administracyinych odtąd również do zwyczaynych sądów cywilnych na teraz do Trybunałów cywilnych należeć ma.

2) Nowe zatém zupełnie, względem takich przedmiotów sprawy, które dawniey do rozpoznania Rad Prefekturalnych należały, odtąd w Trybunałach Cywilnych właściwego Departamentu wprowadzone bydź powinny.

3) Jeżeli sprawy względem przedmiotów administracyinych toczyły się iuż w byłych Radach Prefekturalnych, iednakże w pierwszey Instancyi iescze rozstrzygniętemi niezostały, tedy takowe w Trybunale Cywilnym tegoż samego Departamentu kontynuowane bydź maią.

4) Appellacya od wyroków Trybunału Cywilnego iednego Departamentu idzie, ieżeli takowa w względzie ilości przedmiotu iest dozwoloną, do Trybunału Cywilnego drugiego Departamentu, tak iak Instancye iuż w patencie zaięcia w posiadłość Wielkiego Xięstwa Poznańskiego z dnia 8. Czerwca r. b. dla innych spraw cywilnych témczasowo oznaczone zostały.

5) Jeżeli Rada Prefekturalna w pierwszey Instancyi iuż zawyrokowała, wtedy Trybunał Cywilny tegoż samego Departamentu będzie Instancyą Appellacyiną.

To wszystko rozumie się atoli tylko o właści-

wych sprawach względem przedmiotów administracyinych. Te zaś okoliczności, które dawniey Rady Prefekturalne rozwiązywały tylko na podania stron poiedyńczych, załatwiane będą przez Królewską Kommissyą Regencyiną.

w Poznaniu dnia 27. Października 1815.

Królewski Vice-Prezes Naywyższego Sądu Appellacyinego, iako Kommissarz do organizowania Sądownictwa w Wielkiém Xięstwie Poznańskiém,

Schönermark.

TRYBUNAAŁ CYWILNY
Departamentu Poznańskiego.
Wydział III.

Gdy Ur. *Józef Malczewski* w skutku wyroku pod d. 10. Stycznia 1814 roku w Sądzie Appellacyinym byłego Xięstwa Warszawskiego zapadłego, beneficium legis et Inventarii, w przyięciu pozostałości po ś. p. *Adamie Malczewskim* utracił, przeto uwiadomia wszystkich Wierzycieli teyże pozostałości, iż akta processu likwidacyinego nad maiątkiem *Adama Malczewskiego* za rządu Pruskiego rozpoczętego, iako w stosunku powyższego wyroku zbytecznego, reponowane zostały.

Poznań dnia 24. Października 1815.

Antoni Joneman, Prezes.
A. Zaborowski, Sekr.

OBWIESCZENIE.

Z rozkazu wyższey Władzy następuiące Kameralne pertynencye i dochody, w dzierzawę maią bydź puszczone:

1. Cegielnia przy mieyskiey wsi *Rataie*, do ktorey termina są wyznaczone: 9., 14. i 21. b. m. zawsze o godzinie 10tey przed południem na ratuszu tuteyszym.
2. Dochody od wagi, brukowe, ungeltowe i chlebowe, w dniach: 10., 15 i 22. b. m., także w godzinach wyżey wzmiankowanych.
3. Dochody brzegowego i spławnego w dniach 11., 16. i 22. tegoż samego miesiąca, w mieysce i o godzinie oznaczonych.
4. Młyn słodowy, Bogdanka zwany, w dniach 13., 18., 24, także b. m. i w czasie oznaczonym.

Kondycye dzierzawy i okaz dotychczasowych dochodów, zawsze w Registraturze Magistratowey przeczytać można.

Poznań dnia 6. Listopada 1815.

Jego Królewskiey Mości
Directorium Policyi.

Uwiadomienie. Niżey podpisany mieszka teraz na ulicy Górney pod Nrem 107. u JP. *Hoffmana.*

Dr Zadig.

Doniesienie. Minogi, marynowane węgorze, i wędzonego łososia, otrzymał

J. Horn & Freudenreich.

Uwiadomienie. Uwiadomia się każdego życzącego sobie okupienia własności prawem nazawsze w mieście *Naubryku* w Powiecie Obornickim z wolney ręki, mil 6 od miasta stołecznego *Poznania* nad rzeką Wartą spławną, przy borach wielkich, tak na opał, iakoliteż i na budowlą, a między miastami *Wronkami* i *Sierakowem* o milę iednę, a od *Wulonina* i *Czarkowa* o mil dwie leżące; znayduią się placów 12 przez żadnego zabudowania; każdy plac ma ziemi użytkowey po pół morgi chełmińskiey, iuż wymierzoney i wygraniczoney; także podobnych placów ale z mieszkaniami iest siedm, z równą miarą ziemi użytkowey; znayduie się waga z rekwizytami właściwemi i budynkiem; znayduią się także różne rękodzielne rekwizyta. Życzący sobie okupienia poiedyńczo lub więcey placów, ile że są w iedney linii położone, udać się ma i zgłosić lub do samego Własciciela i Dziedzica, lub też do iego wadyalnego Pełnomocnika, Ur. *Dunina*, do *Biezdrowa* pod *Naubrykiem* zamieszkania, a tam po ukończoney zgodzie (za przedstawieniem warunków kupna) iaka nastąpi, i zapłacie, uzyska prawo własnosci i dziedzictwa czasu każdego.

Uwiadomienie. Donosi się Szanowney Publiczności, iż stósownie do uzyskaney approbacyi od Prześwietney Kommissyi Regencyiney, przełożony bydź ma bruk 376 prętów obszerny, tu w *Kościanie*; robota przez licytacyą w antrepryzę wypuszczona będzie; do czego termin na dzień 18. Grudnia, to iest w Poniedziałek ostatni przed świętami Bożego Narodzenia naznacza się, na który wzywa się wszystkich ochotę maiących podiąć się powyższey antrepryzy, aby się w dniu 18. Grudnia zrana o godzinie 9tey w ratuszu i izbie Sessyonalney Magistratu stawili i licyta swoie do Protokołu podali, zapewniaiąc, iż ten kto za nayniższą summę przełożenia bruku podeymie się, kontrakt otrzyma, salwa approbatione Rządu; o kondycyach anszlagu dowiedzieć się każdy może w Biórze podpisanego Magistratu.

Kościan dnia 7. Listopada 1815 r.

Niklewicz.

Ostrzeżenie. Podpisany doznaiąc ciągle nieprzyiemności i szkody przez miłośników myślistwa i chciwych zwierzyny na polach do siebie należących, polowaniem i szczwaniem zwierzyny wyrządzanych, gdy zakazy prawa i prośby podpisanego są bezskuteczne, a nawet sama obyczayność i grzeczność zdaią się niemieć mieysca, przymuszony iest użyć innych środków dla oddalenia tey nieprzyiemności. Oświadcza zatém, iż każdemu na polach do klucza Senkowskiego należących polującemu, psy, flinty, lub inne narzędzia myśliwskie i strzeleckie zabierane; a w przypadku ucieczki lub bronienia się, psy strzelane będą. Też same przyczyny, wyżey wyrażone, są podpisanemu powodem do odmówienia każdemu pozwolenia żądaiącemu. Przechodzący na moią dziedzinę, drogą tylko z flintami bez skałek i psami zsferowanemi przechodzić mogą.

Senkowo dnia 26. Października 1815.

Pławiński,
Dzierżawca dóbr Skarbowych klucza Senkowskiego.

Obwiescżenie.

Uwiadomia się Szanowną Publiczność nineyszém, iż w sprawie Kryminalney naprzeciw *Markowskiemu, Lewańskiemu* i *Saunickiemu*, stosownie do zlecenia Szanownego Sądu Policyi Poprawczey Obwodu Poznańskiego, przedawanemi będą więcey daiącemu różne ruchomości, effekta, inwentarze, sprzęty gospodarskie i domowe, cyna, miedź, żelazo, oraz drzewo do budowlów iuż przygotowane, na dniu 13. i następnych miesiąca Listopada r. b. w mieście *Dolsku.* Wzywaią się przeto wszyscy ochotę maiący do takowego kupna, aby się na powyższym terminie osobiście stawili, gdzie pewni bydź mogą, iż więcey daiącemu za gotową zapłatą przybicie nastąpi.

w Szremie dnia 2. Listopada 1815.

Królewsko-Pruski Sąd Policyi Prostey Powiatu Szremskiego.

Prusinowski.
Ulinowicz.

ŚLEDZTWO.

Jan Dąbroszczak, także z *Jana* i *Maryanny Dąbrowskich*, gospodarzy rólników w wsi Tornowie niedaleko miast Chaszczowy i Teplika w kordonie Rossyiskim (iak podaie) około roku 1792 zrodzony syn, ciągle przy wyżey rzeczonych Rodzicach zamieszkały, dopiero w roku 1812. do transportu żywności woyska Rossyiskiego od oyca wysłany, przez Austryaków między innemi wielu forami pod Dubnem zaięty i ku Częstochowie pędzony, opuściwszy wóz i konie, uciekł tutay do Xięstwa Poznańskiego i doszedłszy do wsi Plugawic tuteyszego Powiatu, nayprzód u gospodarza tamecznego *Tomasza Kowalczyka*, przez rok ieden, u *Szymona Woyciecha* przez rok drugi, a teraz u *Karola Przybyły* iako parobek służąc rok trzeci, zabiera się z *Rozalią Rybczanką* w Plugawicach w związki małżeńskie.

Podaiąc to do publiczney wiadomości, wzywamy Szanowną Publiczność:

aby (ieżeli kto naprzeciw powyższey iego legitymacyi ma co do zarzucenia) w przeciągu dni 14stu Sądowi naszemu doniósł, gdyż inaczey do przysięgi przypuszczony, akt znania wydanym mu zostanie, i związek małżeński nastąpi.

w Ostrzeszowie dnia 2. Listopada 1815.

Sąd Pokoiu Ostrzeszowskiego Powiatu w Departamencie Poznańskim.

Antoni de Osiny *Wężyk*, S.P.P.O.
Czaplicki, P.S.P.

List gończy. Ponieważ Woyciech Kleczkowski, pobyt mieszkania, które sobie we wsi Boleminku pod Ostromeckiem, w Powiecie Toruńskim położoney, podług złożoney przysięgi obrał i na to podprzysiągł, że się ztamtąd, aż do ukończenia zupełnego sprawy nieoddali; a że się oddalił, i niewiedzieć dokąd, przeto wzywa ninieyszém wszelkie Szanowne Urzędy tak woyskowe iako też cywilne, aby na Woyciecha Kleczkowskiego, którego opis poniżey będzie, wszędzie pilne oko dawać, i wrazie spostrzeżenia go, do Sądu naszego przez pewny transport, ile że mu ma bydź wyrok przeciwko niemu zapadły publikowany, przystawić kazać raczyły. Opis wyż rzeczonego Kleczkowskiego iest następuiący: On był wzrostu miernego, twarzy okrągłey, włosow czarno-blond, oczów czarnych, piesaków żółtawych i iest professyi siodiarskiey, maiąc lat 31. Poznań dnia 24. Października 1815.

Królewsko-Pruski Wielko-Xiążęcy Sąd Policyi Poprawczey Obwodu Poznańskiego.

Strempel, Podsędek.
Moczyński.

LIST GOŃCZY.

Starozakonny Mateusz Laufer, który o wprowadzenie fałszywey monety do kraiu tuteyszego pod dniem 27. Listopada 1808. obwiniony, do aresztu i inkwizycyi pociągniony będąc, został

na dniu 2. Maia 1809 r. za kaucyą przysiężną 160 Talarów z więzienia tymczasowo na wolność wypuszczony. A lubo Sądowi swemu przyrzekł o pobycie swego mieysca zamieszkania ciągle donieść, to iednakowoż żadney dotąd niedał o sobie wiadomości; a że na wyśledzeniu tegoż wyż rzeczonego Mateusza Laufra, ile że wyrok p. niemu w Sądzie Sprawiedliwości Karzącey Departamentów Poznańskiego i Bydgowskiego wskazuiący go na karę pieniężną 200 Talarow lub półroczne więzienie w domu Poprawy zapadł, wiele zawisło, przeto wzywa Sąd podpisany wszelkie Szanowne tak woyskowe iako i cywilne Magistratury, aby na poniż opisanego Mateusza Laufra wszelką baczność dawały, i onegoż w razie spostrzeżenia, tu do Sądu naszego przez pewny transport odesłać raczyły.

Wyż rzeczony Starozak, Mateusz Laufer, maiący około lat 30, wyznania Moyżeszowego, był wzrostu średniego, grubości mierney; miał czarne krótko-obstrzyżone włosy, płaski nos, czarne oczy, piesaki mierne także czarne, twarzy był chudey, mówił dobrze po polsku i po niemiecku i nieco po francuzku; nosił na sobie granatowy ciemny surdut z iedwabnemi guzikami tegoż koloru, nosił także manszastrowe spodnie czarne, westkę białą, boty do woskowania i kapelusz na głowie okrągły czarny.

Poznań dnia 16 Października 1815.

Królewsko-Pruski Wielko-Xiążęcy Sąd Policyi Poprawczey Obwodu Poznańskiego.

Strempel, Podsędek.
Moczyński.

OBWIESCZENIE.

W czasie aresztowania inkulpata Walentego Graczyka w dniu 20. Kwietnia r. z. o kradzież obwinionego i tu do Sądu przez Ur. Woyta gminy Ciążeńskiey oddanego, znalazły się przy tymże następuiące rzeczy podeyrzane:

1) Sześć kawałków sukna granatowego,
2) Czypek perkalowy biały,
3) Jedna chustka pół iedwabna modra z szlakiem szytym żółtym,
4) Suknia kobieca muślinowa biała,
5) Suknia druga takaż,
6) Kułdra biała perkalowa, i
7) Chustka biała muślinowa.

Wzywa przeto Sąd nineyszy Właściciela tychże rzeczy, iżby się naydaley do dnia 24. Listopada r. b. tu do Sądu zgłosił i prawo własności wspomnionych rzeczy udowodnił, albowiem po upłynieniu zwyż oznaczonego czasu, rzeczy powyżey wyspecifikowane przez licytacyą publiczną sprzedane i pieniądze z licytacyi zebrane na fundusz publiczny obróconemi zostaną.

Pyzdry dnia 15. Września 1815.

Królewsko-Pruski Sąd Policyi Poprawczey Obwodu Pyzdrskiego.

Kauljus.
Reich.

Srednie ceny zboża w Wrocławiu od dnia 4. Listopada w nominalney monecie:

Pszenica 5 tall. 20 troiakow. Żyto 4 tall. — troi.
Jęczmień 3 tall. — troi. Owies 2 tall. 8 troiakow.

Cena zboża w Poznaniu roku 1815.

Dnia 10. Listopada 1815. płacił korzec tuteyszy à garcy 32.

Pszenicy.		Zyta.		Jęczmienia		Owsa.		Taterki.		Grochu.		Prosa.		Kartofli.	
zł	gr.	zł.	gr	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.
25	15	16	—	10	—	8	—	13	—	—	—	—	—	—	—
26	—	17	—	10	15	9	—	14	—	—	—	—	—	—	—

Kurs złota w mieście stołecznym dnia 10. Listopada 1815

Dukat Hollenderski płaci na Courant 19 zł. — gr. —
Friedrychsdor Pruski — — — 32 zł. — gr. 15.

Dodatek do gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego Nr. 90.

URZĄDZENIE
względem
Rekursów do Sądu Kassacyinego.

Przez Obwiesczenie z dnia 30. Sierpnia r. b. podałem do wiadomości publiczney, że, aż do wprowadzenia odmiennych Praw w Wielkiém Xięstwie Poznańskiém, te tylko środki prawne przeciw wyrokom sądowym są dozwolone, które dotychczasowemi Prawami są przepisane, i że mianowicie od wyroków w ostateczney Instancyi tak w sprawach cywilnych, iako i kryminalnych zapadłych, Rekurs do Kassacyi może bydź założonym. — Za zezwoleniem JW. Naczelnika Sprawiedliwości wydaie się więc teraz względem Rekursów do Sądu Kassacyinego, i względem Władzy, tenże Sąd Kassacyiny w Wielkiém Xięstwie Poznańskiém stanowić maiącey, następuiące urządzenie:

I. *Sprawy Cywilne.*

§. 1.

Aż do czasu wprowadzenia innego Postępowania sądowego zachowywane bydź maią przepisy, wydanego za Rządu zeszłego Dekretu z dnia 3. Kwietnia roku 1810, w tém iż stronom w sprawach cywilnych służy prawo założenia Rekursu do Kassacyi od wyroków mocą ostateczney Instancyi zapadłych, a to bez różnicy, czyli wyroki te od Sądów Pokoiu, Trybunałów Cywilnych i Handlowych, lub od Sądów Appellacyinych wydanemi zostały. Rekurs zaś podług pomienionego Dekretu także i Prokuratorom dozwolony nadal iuż mieysca mieć nie będzie, gdyż skutkiem iego tylko iest uchylenie wyroku dla zadosyć uczynienia Prawu. W ogólności zaś Kassacya Wyroku w ostateczney Instancyi zapadłego nastąpić tylko może w przypadkach w artykule 10tym namienionego Dekretu wyszczególnionych.

§. 2.

Władzą, do którey Rekurs musi bydź założonym, i która względem żądaney Kassacyi ma wyrokować, iest w Wielkiém Xięstwie Poznańskiém Naywyższy Sąd Appellacyiny, i aż do iego organizacyi, ustanowiona iuż od JW. Naczelnika Sprawiedliwości Kommissya Naywyższego Sądu Appellacyinego pod moią Prezydencyą.

Władza ta rozstrzygać także będzie Rekursa, które przed zaięciem Wielkiego Xięstwa Poznańskiego od stron w tymże Xięstwie zamieszkałych do Sądu Kassacyinego byłego Xięstwa Warszawskiego podane były, a które z powodu zaszłych okoliczności czasowych niezostały kontynuowane i rozstrzygnięte. Względem wydania Akt w takowych Sprawach, wprawdzie w ogólności przedsięwzięte iuż zostały środki, iednakże wolno też stronom takowe Akta przez ich Adwokatów w Warszawie odebrać, i one do Kommissyi Naywyższego Sądu Appellacyinego podać.

§. 3.

Ustanowieni przy Trybunale Cywilnym Departamentu Poznańskiego Patronowie zastępować będą mieysce szczególnych Obrońców stron przy Sądzie Kassacyinym.

§. 4.

Naywyższy Sąd Appellacyiny, a teraz Kommissya Naywyższego Sądu Appellacyinego rozpoznawać będzie w sprawach cywilnych, w których Rekurs do Kassacyi podanym został, zwyczaynie tylko, czyli zaskarżony wyrok uchylonym bydź ma, lub nie, i odsyłać będzie sprawę, ieżeli uchylenie wyroku nastąpi, do innego Sądu w celu powtornego w niey zawyrokowania.

Jednakże władza ta rozsądzać także będzie sprawę co do iey przedmiotu, ieżeli w iakiey sprawie cywilnéy obydwa Trybunały cywilne w Poznaniu i Bydgoszczy które teraz nawzaiem Instancyą Appellacyiną stanowią, iuż wyrokowały, gdyż w takowym przypadku w Wielkiém Xięstwie Poznańskiém żadnego iuż niema Sądu równego stopnia, do któregoby sprawa do powtórnego zawyrokowania odesłaną bydź mogła.

§. 5.

Przeciąg czasu do odwoływania się do Kassacyi będzie ten sam, który w artykułach 11tym i 13tym Dekretu z dnia 3. Kwietnia r. 1810 iest oznaczony. To się zaś rozumie o wszystkich wyrokach, aż do dnia zaprowadzenia odmiennych Praw zapadłych, od których Rekurs iest dozwolonym.

§. 6.

Rekurs do Kassacyi w przyszłości w każdey sprawie cywilnéy tylko raz może bydź założonym. Skoro więc wyrok mocą ostateczney Instancyi zapadły uchylonym, a sprawa do innego Sądu równego stopnia w celu powtórnego iey roztrząśnienia iest odesłaną, tedy dalsze od wyroku tegoż Sądu odwołanie się mieysca iuż niema. W równymże sposobie rozstrzygnie wyrok Naywyższego Sądu Appellacyinego, a na teraz Kommissyi Naywyższego Sądu Appellacyinego rzecz ostatecznie, w tych wszystkich przypadkach, gdzie takowy podług §. 4. nietylko co do Kassacyi, lecz co do samego także przedmiotu sprawy został wydanym. Przepisy zatém artykułu 18go i 19go Dekretu z dnia 3. Kwietnia r. 1810 na przyszłość iuż wcale mieysca mieć nie będą. Gdyby atoli na zasadzie pomienionych artykułów strony w teraznieyszym Wielkiém Xięstwie Poznańskiém zamieszkałe, w sprawach swych iescze przed zaięciem tegoż Xięstwa powtórny Rekurs do Sądu Kassacyinego podać miały, w takim razie rozstrzygnie Naywyższy Sąd Appellacyiny lub Kommissya okoliczność względem przyięcia onego; a ieżeli Kassacya mieysce znayduie, także i co do samego przedmiotu sprawy.

§. 7.

Postępowanie w artykule 25tym i następnych Dekretu z dnia 3. Kwietnia r. 1810 w sprawach Kassacyinych przepisane, zmienia się w tém: że Strona rekursuiąca skargę podług artykułu 31. tegoż Dekretu usubstancyonowaną, i od którego z Adwokatów Trybunału razem podpisaną, podawać będzie Prezesowi Naywyższego Sądu Appellacyinego, na teraz zaś Kommissyi tegoż Sądu, który wyznaczy iednego z członków Sądu do przedstawienia podanego Rekursu na następuiącéy Sessyi. Jeżeli Sąd przekona się, że podług wywodu Strony rekursuiącéy żadnego nie ma prawnego powodu do uchylenia zaskarzonego wyroku, tedy wyda zaraz swą decyzyą względem odrzucenia Rekursu. Decyzya ta ogłoszoną będzie przez Członka Sądu, od Prezesa na ten koniec delegowanego, a na tém rzecz skończy się.

Jeżeli zaś Sąd znaydzie, że wniosek względem Kassacyi nie iest bez zasady, tedy oświadczy przez Rezolucyą, że Rekurs do dalszego postępowania przyimuie się. Sąd zawiesi wykonanie zaskarzonego wyroku, co do punktu, przeciw któremu Rekurs był założonym, i uwiadomi o tém obydwie strony. Stronie przeciwnéy prześle się podany wywod Rekursu wraz z dołączonemi do niego annexami w kopii, z wezwaniem, aby odpowiedź swoią w przeciągu trzech tygodni, iako w Terminie prekluzyinym, przez którego z Patronów Trybunału podała. Rezolucya ta wręczoną będzie przez Woźnego Patronowi Strony rekursuiącéy, a oskarzonemu w zamieszkaniu iego właściwem. Jeżeli odpowiedź na Skargę w oznaczonym przeciągu czasu iest

podaną, tedy takowa udziela się w kopii Patronowi Strony rekurującéy, w celu podania na nią w ciągu 8 dni pod Prekluzyą Repliki, która się znowu Patronowi strony odwołującéy kommunikuie, i który w terminie prekluzyinym ośmiu dni powtórną na nię może podadź odpowiedź. — Po nastąpionéy pomiędzy stronami kommunikacyi tychże pism lub po upłynieniu oznaczonych do ich podania Terminów, wyznaczy się na zdany w téy mierze przez dotychczasowego Decernenta w Sądzie Rapport, Referent, a w przypadkach, gdzie sprawa szczególnie iest ważna, prócz tego iescze Korreferent. Ci przedstawią stan sprawy, stósownie do położenia Akt w Relacyi piśmiennéy. Wyrok podług Decyzyi Sądu wygotowany, publikowanym będzie Obrońcom stron przez Deputowanego, i wydane im będą wypisy onego. Jeżeli wniosek strony względem Kassacyi przez tenże wyrok iest odrzuconym, wtedy cała sprawa na tem iuż zupełnie ukończa się. Jeżeli zaś wyrok, przeciw któremu Rekurs iest założonym, zostaie uchylonym, a sprawa do powtórnego rozsądzenia do innego odsyła się Sądu, natenczas zostawuie się stronom, sprawę w tymże Sądzie wprowadzić, i takową daley popierać. Skoro na koniec wyżéy wspomniony zachodzi przypadek, gdzie Naywyższy Sąd Appellacyiny czyli Kommissya decyduie nie tylko względem przyięcia Rekursu, lecz też względem przedmiotu Sprawy, tedy wydaie wyrok swóy, ieżeli Rekurs znayduie ukwalifikowanym do przyięcia, i co do uchylania zaskarżonego wyroku, i zarazem co do przedmiotu Sprawy.

Przy postępowaniu w takich sprawach, w których podług przepisów niniejszéy Ustawy wyrokowanie także co do przedmiotu sprawy do Naywyższego Sądu Appellacyinego czyli do Kommissyi należy, strony lub ich obrońcy obowiązani są wystawiać w swych wywodach nietylko powody do Kassacyi, ale też co do samego przedmiotu sprawy.

§. 8.

Dozwolona w artykule 59tym Dekretu z dnia 3. Kwietnia r. 1810 oppozycya przeciw wyrokom Kassacyinym na przyszłość iuż mieysca mieć nie będzie, chociaż postępowanie zaoczne za ukończone uznaném zostanie; Oskarzony powinien więc ściśle zachować przeciąg czasu do podania odwodu dozwolonego.

II. *Sprawy Kryminalne.*

§. 9.

Co się Spraw Kryminalnych dotycze, tedy Rekurs od wyroków w Sądach Policyi Prostey, Policyi Poprawczéy i w Sądach Kryminalnych mocą ostateczńéy Instancyi zapadłych, prawnie założonym bydź mogł stósownie do Przepisów Dekretu z dnia 3. Kwietnia r. 1810 aż do dnia 20. Września r. b.; przeciw tym zaś wyrokom, które od od dnia 20. Września r. b. zacząwszy w ostatniey Instancyi zapadły, Rekurs takowy iuż mieysca niema, gdy podług rozporządzenia JW. Naczelnika Sprawiedliwości, Ordynacya Kryminalna Pruska od tegoż dnia 20. Września r. b. znowu bez wszelkiego ograniczenia wprowadzoną została. Od tego więc czasu odwołanie się od wyroków Sądów Policyinych, w sprawach do ich rozpoznania bez appellacyi należących, do Kassacyi mieysca iuż nie znayduie, ile że przedmioty takowych spraw są tylko mnieyszéy wagi, i nie są właściwemi Sprawami Kryminalnemi. W równymże sposobie od dnia 20. Września r. b. Rekurs przeciw wyrokom w Sądach Policyi Poprawczéy, i w tuteyszym Sądzie Kryminalnym w drugiey Instancyi zapadłym dozwolonym iuż nie iest. W tych zaś Sprawach Kryminalnych, w których tuteyszy Sąd Kryminalny podług dotychczasowéy Organizacyi w pierwszéy i ostatniéy Instan-

cyi wyrokował, w mieysce dozwolonego dawniey przeciwko wyrokom tegoż Sądu Kryminalnego Rekursu, dozwoloną teraz iest dalsza obrona, czyli Remedium ulterioris defensionis.

§. 10.

Władzą, która względem przyięcia Rekursu do Kassacyi w przypadkach, gdzie takowy stósownie do §. 9. przeciw wyrokowi przed 20. Września r. b. zapadłemu, zaniesionym był, stanowić ma, iest również Naywyższy Sąd Appellacyiny Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, czyli teraz Kommissya Naywyższego Sądu Appellacyinego.

Skoro Sąd ten odbiera od Skazanego, Rekurs do Kassacyi od zapadłego przeciw niemu wyroku, oraz Akta w Sprawie iego zdziałane, wyznacza Prezes Referenta, a po nastąpionem przeczytaniu Relacyi, wydaie się bez zachowania dalszey formalności Decyzya względem przyięcia lub odrzucenia Rekursu. Jeżeli Rekurs odrzuconym zostaie, wówczas rzecz cała natem ukończa się. Jeżeli zaś zaskarzony wyrok kassuie się, tedy odsyła Naywyższy Sąd Appellacyiny czyli Kommissya Sprawę do powtornego roztrząśnienia i rozsądzenia do innego Sądu równego stopnia. Wtych atoli przypadkach, w których Rekurs przeciw wyrokowi tuteyszego Sądu Kryminalnego iest podanym, rozsądza Naywyższy Sąd Appellacyiny czyli Kommissya, ieżeli zaskarzony wyrok do uchylenia go kwalifikuie się, sprawę także co do iey przedmiotu, gdyż w Wielkiém Xięstwie Poznańskiém drugiego iuż niema Sądu Kryminalnego. Wyrok zapadły przesyła się wraz z Aktami właściwemu Sądowi, w celu przedsięwzięcia dalszych względem ogłoszenia i wykonania onego kroków.

§. 11.

W sprawach Kryminalnych, w których przed zaięciem iescze Wielkiego Xięstwa Poznańskiego Rekurs do Kassacyi założonym został, i Akta do Ministerium Sprawiedliwości w Warszawie, a od tegoż do tamecznego Sądu Kassacyinego odesłane były, lecz żadna iescze nie nastąpiła Decyzya, przystąpiono będzie do wydawania stósownie do §. 10. wyroków, skoro Akta, względem zwrotu których potrzebne iuż przedsięwzięte zostały kroki, nadeydą.

§. 12.

Kassacya wyroku w Sprawie Kryminalnéy zapadłego, także tylko mieysce ma z powodów w artykule 10. Dekretu z dnia 3. Kwietnia r. 1810 wyszczególnionych.

§. 13.

We wszystkich przypadkach, w których podług oznaczenia §. 9. w mieysce Rekursu do Kassacyi dozwoloną iest dalsza obrona, czyli Remedium ulterioris defensionis, takowa nastąpić powinna podług przepisów ordynacyi Kryminalney w §. 517 i następnych. Nowa indagacya, któraby potrzebną bydź mogła, uskuteczniona będzie przez Sąd Policyi Poprawczéy, który Inkwizycyą wyprowadził, i tylko w przypadku w §. 521. ordynacyi Kryminalnéy wymienionym od tego wyiątek ma mieysce. Po ukończonem w drugiey Instancyi postępowaniu przesyła Sąd Kryminalny Naywyższemu Sądowi Appellacyinemu czyli Kommissyi Akta do zawyrokowania.

W Poznaniu dnia 24. Października 1815.

Królewski Vice-Prezes Naywyższego Sądu Appellacyinego, iako Kommissarz do organizowania Sądownictwa w W. Xięstwie Poznańskiém,

Schönermark.